

GAM-054022

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

March / April - 2019

MAOOC-405 : Gujarati

(Sahitya ane Kalamimnsa)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧ કલા મીમાંસાના સ્વરૂપ તથા કાર્યક્ષેત્રની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) વાણિજ્યની કલાઓ.

(૨) લલિતકલાઓ વચ્ચેના આંતરસંબંધો.

૨ કલા સર્જનમાં પ્રેરણા અને અનુભૂતિના મહત્વ અંગે ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ કલાસર્જનમાં અનુકરણ અને રૂપનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

૩ સર્જન અને ભાવનની પ્રક્રિયા સમજાવી, તેની સમસ્યાઓ અંગે સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ કલાના આસ્વાદ અને અર્થઘટનની સમસ્યાઓ અંગે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ ‘યાત્રા’ કાવ્યસંગ્રહના આધારે સુંદરમૂની કવિપ્રતિભાનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૪ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) ‘યાત્રા’માં વિષયવૈવિધ્ય

(૨) ‘યાત્રા’માં અધ્યાત્મભાવ

- (૧) કલાસૌંદર્ય એ જ સૌંદર્યશાસ્ત્રનું મુખ્ય ક્ષેત્ર છે. - સાચું કે ખોટું
- (૨) ચિત્ર, શિલ્પ અને સ્થાપત્યની કલાઓ છે.
(દૃશ્ય, શ્રાવ્ય, સ્પર્શીય, એકેય નહિ)
- (૩) સર્જનની પ્રક્રિયાના સોપાન છે.
(બે, ત્રણ ચાર, પાંચ)
- (૪) સર્જન એ સ્વયંસ્ફુરણાનું કાર્ય છે - આ વિધાન કોનું છે ?
(કોંચ, કોલરિજ, પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ)
- (૫) અનુભૂતિ અને અભિવ્યક્તિ એ સર્જનપ્રક્રિયાના મહત્વના સોપાન છે. -
સાચું કે ખોટું
- (૬) ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રે ભાવકની કેટલી કક્ષાઓ વિચારી છે ?
(બે, ચાર, છ, આઠ)
- (૭) ‘પ્રત્યાયન નહિ તો સાહિત્ય નહિ’ આ વિધાન કોનું છે.
(એબરકોંબી, સ્કોટ જેમ્સ, તોલ્સ્ટોય, વર્ડ્ઝવર્થ)
- (૮) ‘સત્યમ્-શિવમ્-સુંદરમ્’ કઈ સંસ્કૃતિનો આદર્શ છે ?
(ભારતીય, રોમન, ગ્રીક, એકેય નહિ)
- (૯) ‘યાત્રા’ સંગ્રહની કવિતામાં સવિશેષ સુંદરમ્ ઉપર કોની અસર વર્તાય છે ?
(મહર્ષિ અરવિંદ, સ્વામી વિવેકાનંદ, દયાનંદ સરસ્વતી, રવીન્દ્રનાથ ટાગોર)
- (૧૦) ‘ધ્રુવપદ કયલી ?’ કાવ્ય કાવ્યસંગ્રહમાં સ્થાન પામ્યું છે ?
(વસુધા, યાત્રા, કાવ્યમંગલા, કોયાભગતની કડવીવાણી)
- (૧૧) ‘અગ્નિવિરામ’ કાવ્યનું સ્વરૂપ જણાવો.
(કરૂણ પ્રશસ્તિ, ખંડકાવ્ય, સોનેટ, મુક્તક)
- (૧૨) ‘સપ્તરાગ’ના વિભાગમાં કુલ કેટલા સોનેટ સ્થાન પામ્યા છે ?
(પાંચ, સાત, આઠ, નવ)
- (૧૩) ‘કવિ રવિ’ શીર્ષક ધરાવતું ગીતને ઉદ્દેશીને રચાયેલું છે ?
(રવિન્દ્રનાથ, શ્રી અરવિંદ, શ્રીમાતાજી, એકેય નહિ)
- (૧૪) ‘મેરે પિયા’ કાવ્યનું સ્વરૂપ-પ્રકાર જણાવો.
(સોનેટ, ગઝલ, ગીત, ખંડકાવ્ય)